

RADYOAKTİF KAYNAKLARIN İTHALATI, İHRACATI VE TAŞINMASI FAALİYETLERİNE İLİŞKİN RADYASYONDAN KORUNMA PROGRAMI FORMATI

1. Yönetim ve Çalışanlar

Bu bölüm yetkililerin ve çalışanların sorumlulukları ile görevlerini belirtecek şekilde hazırlanmalıdır.

1.1 Kuruluş yetkilisi; adı-soyadı, sorumlulukları ve yetkilerini açıklayan bilgiler,

1.2 Radyasyondan korunma sorumlusu; adı-soyadı ile radyasyondan korunma ve güvenlikle ilgili sorumluluk ve yetkilerini açıklayan bilgiler,

2. Kişisel İzleme

Bu bölüm çalışanların kişisel doz ölçüm sonuçlarının kayıt altında tutulmasını ve tıbbi gözetimlerin planlanmasını sağlayacak prosedürleri içerecek şekilde hazırlanmalıdır.

2.1 Çalışanların kişisel doz izleme prosedürü, (kişisel doz izlemesi yapılan personel, doz değerlendirme sıklığı, hizmetin alındığı kuruluş bilgileri vb.),

2.2 Çalışanların işe başlamadan önce ve çalışma süresince yaptırılması gereken tıbbi gözetimlerine ilişkin prosedürler (sağlık tetkiklerinin hangi sıklıkla yapılacağı, içeriği vb.),

2.3 Radyoaktif madde bulaşmasına karşı alınacak önlemler ve kişisel doz izleme prosedürü,

2.4 Kaza durumunda çalışanların aşırı doza maruz kalması halinde yapılacak işlemler (kaza senaryosu kapsamında sağlık tetkiklerinin, kişisel dozimetre ölçümünün yaptırılması vb. ile ilgili prosedürün oluşturulması),

3. Çalışma Prosedürleri

Bu bölüm radyasyon kaynaklarının yurda girişi, yurt dışına çıkışı, transit geçişi ve taşınması faaliyetlerinin yürütülmesinde, paketlenme/taşınma/teslimat işlemleri sırasında dikkat edilmesi gereken hususları, çalışanların eğitim programlarına ve radyasyon ölçüm cihazlarının bakım ve kalibrasyonlarına ilişkin yapılması gerekenleri içerecek şekilde hazırlanmalıdır.

3.1 Çalışanların radyasyondan korunmaya yönelik hizmet içi eğitimlerine ilişkin program, (eğitim takvimi, eğitimin içeriği, eğitim verilen personel, tehlike durumlarına ilişkin yapılan tatbikatlar ve içerikleri,

3.2 Hamile çalışanların bilgilendirilmesine ve korunmasına yönelik prosedür,

3.3 Radyasyon ölçüm cihazlarının bakım ve kalibrasyonlarına ilişkin prosedür (sorumlu personel, kalibrasyon takvimi),

3.4 İthalat, ihracat, paketlenme, taşıma, yükleme, boşaltma ve teslimat işlerinin yürütülmesi esnasında uyulması gerekli hususları içeren çalışma prosedürü ve radyasyon ölçüm programı,

3.5 İthalat, ihracat, paketlenme, taşıma, yükleme, boşaltma ve teslimat işlerinin yürütülmesi esnasında emniyetinin sağlanmasına yönelik alınacak tedbirler.

4. İzin Kapsamındaki Radyoaktif Kaynak İçeren Paketlerin Teslim İşlemleri

4.1 İthal izini kapsamındaki radyoaktif kaynak içeren paketlerin izin kapsamındaki lisanslı kuruluşlara teslimine yönelik prosedür,

4.2 Herhangi bir sebeple ithalatı veya ihracat sonrası kullanıcı kuruluşa teslimatı gerçekleştirilemeyen ya da ihracata yönelik kullanıcı kuruluştan teslim alınmayan veya ihracatı gerçekleştirilemeyen radyoaktif kaynaklar için NDK'ya yapılacak bildirimler ve uygulanacak prosedür.

5. Tehlike Durumu Planı

Bu bölüm ithal, ihraç, paketleme, taşıma, yükleme, boşaltma ve teslimat işlemlerinde öngörülen kaza veya tehlike durumları ile bu durumlarda yapılması gereken işlemler, gerekli donanım, görevli personel ve sorumlulukları ve ilgili kişi ve kuruluşların iletişim bilgilerini içerecek ayrıntılı prosedürlerin oluşturulmasına yönelik hazırlanmalıdır ve bu bölüm radyoaktif kaynak içeren paketlerin taşınması sırasında araçta bulundurulmalıdır.

5.1 Aşağıda belirlenen durumlardaki sürecin yönetimine ilişkin prosedürler;

5.1.1 Radyoaktif kaynak içeren paketlerin çalınması veya kaybolması,

5.1.2 Kaza, ezilme vb. olaylar sonucu paket bütünlüğünün bozulması,

5.1.3 Kaza, ezilme vb. olaylar sonucu bütünlüğü bozulan paketin etrafında güvenlik hattının ve alana giriş çıkışların yapılacağı kontrol noktasının belirlenerek giriş ve çıkışların kontrol altına alınması,

5.1.4 Radyoaktif kaynak nedeniyle iç ve dış ışınlamalara maruz kalınması,

5.1.5 Tehlike durumu ile ilgili alınan önlemler, müdahale ve müdahale edenlerle ilgili kayıtların tutulması ve Kurumun bilgilendirilmesi,

5.1.6 İthalat, ihracat, paketleme, taşıma, yükleme, boşaltma ve teslimat işlemlerinde öngörülen diğer kazalar.

5.2. Kaza veya tehlike durumlarında;

5.2.1 Haber verilmesi gereken radyasyondan korunma sorumlusunun ve tesis sorumlusunun adı-soyadı, adresi ve telefon numaraları,

5.2.2 Görevlendirilen kişilerin adı-soyadı, adresi ve telefon numaraları,

5.2.3 Haber verilmesi gereken NDK ve diğer ilgili kuruluşların haberleşme numaraları,

5.2.4 Kullanılacak malzemeler, araçlar ve donanıma ilişkin bilgiler,

5.2.5 Hazırlanacak olay/kaza raporu ve ilgili kayıtların tutulmasına dair prosedür (Ek 1.3.1 olay/kaza raporu örneği).

6. Kayıtlar

Bu bölümde yürütülen faaliyet kapsamında lisans sahibinin tutmakla yükümlü olduğu kayıtların içeriği, kimin sorumluluğunda, ne kadar süre ile ve ne şekilde tutulacağına ilişkin bilgilerin yer aldığı prosedürler oluşturulmalıdır.

6.1 Personele ilişkin kayıtlar;

6.1.1 Radyasyon görevlilerinin isimleri ile işe giriş ve işten ayrılış tarihleri,

6.1.2 Radyasyon görevlilerinin kişisel dozimetri raporları,

6.1.3 Radyasyon görevlilerinin ilk defa işe başlamadan önce yapılan tüm tıbbi muayene sonuçları,

6.1.4 Personelin periyodik tıbbi muayeneleri ile inceleme düzeyi üzerinde doz alınması durumlarında yaptırılan tıbbi muayenelerin sonuçları,

6.1.5 Personelin aldığı hizmet içi ve diğer eğitimlere ilişkin kayıtlar.

6.2. Radyasyon kaynaklarına ilişkin kayıtlar;

6.2.1 NDK tarafından verilen izinler ve kapsamı,

6.2.2 İzinlere ilişkin NDK'ya yapılan bildirimler,

6.2.3 Radyoaktif kaynakların paketlenmesi ve taşınmasına ilişkin tutulması gereken kayıtlar,

6.2.4 Radyoaktif kaynakların teslimine ilişkin tutulması gereken kayıtlar,

6.3 Radyasyon ölçüm cihazları ve kalibrasyonlarına ilişkin kayıtlar,

6.4 Radyoaktif kaynakların taşınmasında kullanılan araç ve donanıma ilişkin kayıtlar,

6.5 Kaza ve tehlike durumlarında tutulması gereken kayıtlar.

Radyasyondan Korunma Sorumlusu*

Lisans Sahibi*

Adı Soyadı

Adı Soyadı

Tarih

İmza

Tarih

İmza

* Radyasyondan korunma programının her sayfasının radyasyondan korunma sorumlusu ve lisans sahibi kuruluşun yetkilisi tarafından imzalanması gerekmektedir.